

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИ И НЕПЪЛНОЛЕТНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ПЕРНИК ПРЕЗ 2022 ГОДИНА

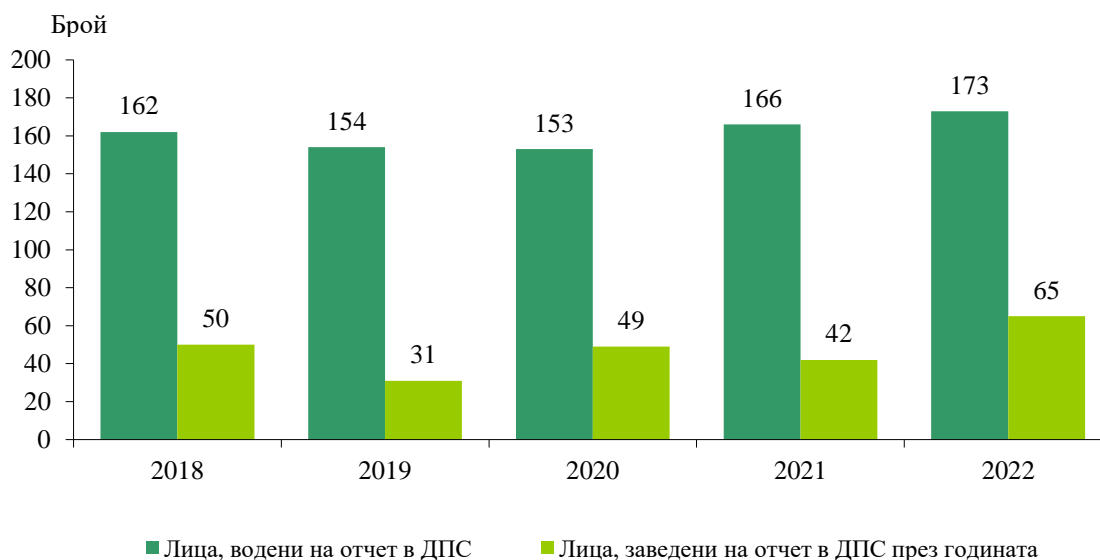
Малолетни и непълнолетни лица, водени, заведени и снети от отчет в детските педагогически стаи (ДПС) за извършени от тях противообществени прояви и престъпления

През 2022 г. на отчет¹ в детските педагогически стаи в област Перник са водени 173 малолетни и непълнолетни лица за извършени от тях противообществени прояви и престъпления. В сравнение с 2021 г. броят им се увеличава със 7, или с 4.2%.

Основните характеристики на водените на отчет в ДПС лица са следните:

- непълнолетни (на възраст от 14 до 17 години) - 76.9%;
- малолетни (8 - 13 години) - 23.1%;
- момчета - 135 (78.0%);
- момичета - 38 (22.0%)
- учащи - 155 (89.6%);
- в криминогенна среда живеят 56 малолетни и непълнолетни (32.4%).

Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни лица, водени и заведени на отчет в ДПС в област Перник през периода 2018 - 2022 година

¹ Съгласно чл. 26, ал. 1 от Правилника за детските педагогически стаи малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

Броят на заведените на отчет¹ в ДПС в област Перник през 2022 г. малолетни и непълнолетни е 65, или 37.6% от всички водени на отчет лица, като 81.5% от тях са непълнолетни.

През 2022 г. снети от отчет в ДПС са 51 малолетни и непълнолетни лица, или 29.5% от водените на отчет през годината:

- поради поправка на поведението - 20 лица (39.2%);
- поради навършване на 18-годишна възраст - 30 лица (58.8%);
- на други основания - 1 лице (2.0%).

1. Малолетни и непълнолетни лица, снети от отчет в детските педагогически стаи

	2021		2022	
	общо	в т.ч. поради поправка	общо	в т.ч. поради поправка
Общо за областта	27	12	51	20
Момчета	25	10	46	17
Момичета	2	2	5	3
Малолетни (8 - 13 г.)	-	-	5	5
Момчета	-	-	3	3
Момичета	-	-	2	2
Непълнолетни (14 - 17 г.)	27	12	46	15
Момчета	25	10	43	14
Момичета	2	2	3	1

Противообществени прояви

За извършени противообществени прояви през 2022 г. през ДПС в област Перник са преминали 171 малолетни и непълнолетни. От тях момчетата са 105, или 61.4%, а момичетата - 66 (38.6%).

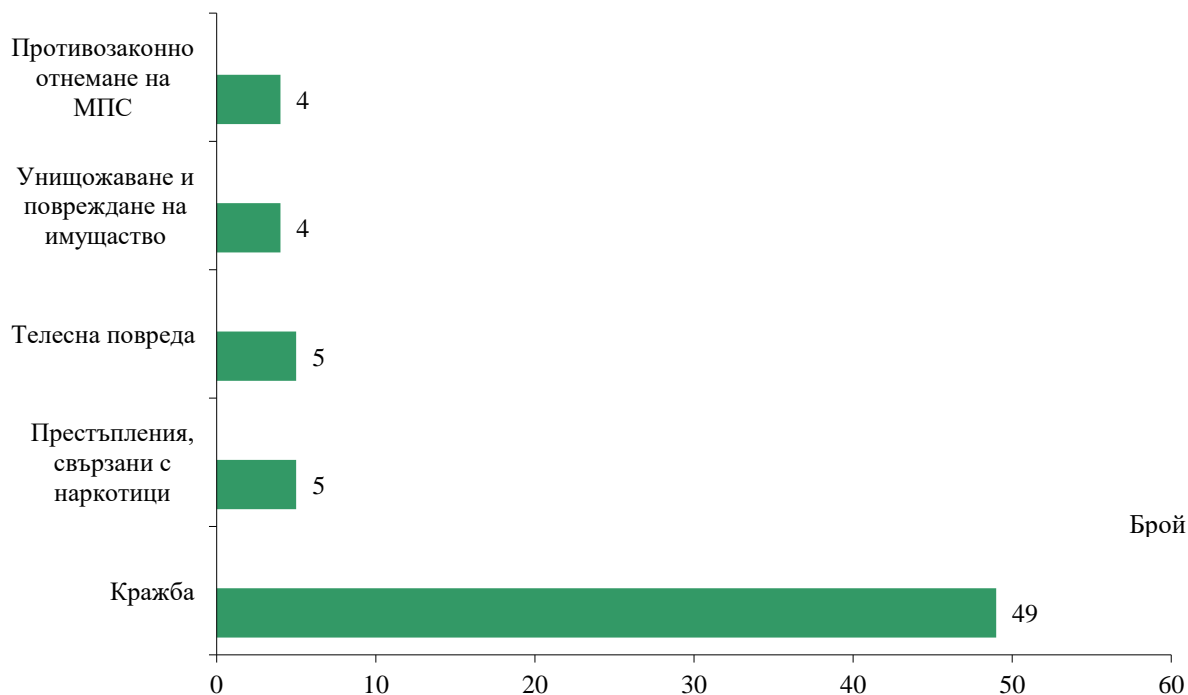
Извършени престъпления

През 2022 г. броят на малолетните и непълнолетните лица, преминали през ДПС за извършени престъпления в област Перник, е 76.

Кражбите на имущество са най-разпространените престъпления, извършвани от лицата на възраст 8 - 17 години. Извършители на кражби са 49 лица, или 64.5% от всички малолетни и непълнолетни, преминали през ДПС за извършени престъпления.

¹ Включват се всички малолетни и непълнолетни лица, които са били новозаведени на отчет в ДПС през календарната година.

Фиг. 2. Малолетни и непълнолетни, извършители на престъпления в област Перник, по някои видове престъпления през 2022 година

Малолетни и непълнолетни, пострадали от престъпления

През 2022 г. за област Перник в ДПС са регистрирани 48 пострадали от престъпления лица на възраст 8 - 17 години, от които 38 (79.2%) са момчета и 10 (20.8%) - момичета. Малолетните пострадали лица са 58.3%, а непълнолетните - 41.7%.

Най-голям е броят и съответно относителният дял на малолетните и непълнолетните, пострадали от кражба - 32 лица (66.7%).

Дейност на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните

През 2022 г. местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните в област Перник са **образували 134 възпитателни дела**, от които 101 (75.4%) са по предложения на органите на прокуратурата. Броят на **решените дела** през годината е 125, като от тях в срок до един месец са решени 44 дела, или 35.2%. **Прекратени** са 6 дела от образуваните възпитателни дела. В края на 2022 г. **са останали несвършени 3 дела**.

През отчетната година местните комисии са наложили **289 възпитателни мерки** в съответствие с чл. 13, ал. 1 от Закона за борба срещу противообществените прояви на

малолетните и непълнолетните на 89 лица на възраст от 8 до 17 години за извършените от тях 128 общественоопасни деяния¹.

Най-често налаганите възпитателни мерки са:

- предупреждение - 103 мерки (35.6%);
- задължаване да се извини на пострадалия - 60 мерки (20.8%);
- поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател - 44 възпитателни мерки (15.2%).

Основните характеристики на малолетните и непълнолетните с наложени възпитателни мерки са следните:

- малолетни са 29 лица (32.6%), а непълнолетни - 60 (67.4%);
- момчетата са 62 (69.7%), а момичетата - 27 (30.3%).

В структурата на общественоопасните деяния, за които са наложени възпитателни мерки през годината, най-голям е относителният дял на противообществените прояви - 75 (58.6%), следвани от извършените престъпления - 49 (38.3%), и административните нарушения - 4 (3.1%).

¹ Общественоопасните деяния включват извършените от лицата противообществени прояви, престъпления и административни нарушения.

Методологични бележки

Статистическото изследване на противообществените прояви и престъпления на малолетните и непълнолетните осигурява информация на базата на годишни данни за лицата, водени, заведени, снети и преминали през детските педагогически стаи, лицата с наложени възпитателни мерки за извършени общоопасни деяния, както и за пострадалите малолетни и непълнолетни от престъпления. Източник на информацията са местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните, извършители на противообществените прояви и престъпления.

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е компетентен орган, който разглежда възпитателни дела, привежда в изпълнение наложените мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (ЗБППМН) и осъществява контрол по изпълнението им.

Малолетни лица са лицата на възраст от 8 до 13 навършени години.

Непълнолетни лица са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

Противообществената проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала на добрите нрави.

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни, които са извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени са за престъпления от общ характер; освободени от поправителни домове (ПД); освободени от ВУИ; освободени от социално-педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните лица се водят на отчет в ДПС за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния. В броя на водените на отчет в ДПС **не се включва** броят на малолетните и непълнолетните, които са **преминали през ДПС**.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни лица, които са новозаведени през отчетната година.

В броя на снетите от отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни лица, които през отчетната година са отпаднали от отчет, като е посочена причината за снемане от отчет.

В броя на преминалите през ДПС се ключват малолетни и непълнолетни лица, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Възпитателна мярка е алтернативна на наказанието мярка за възпитателно въздействие спрямо малолетен или непълнолетен, извършил; противообществена проява, и непълнолетен, освободен от наказателна отговорност по чл. 61 от Наказателния кодекс, и се налага с цел преодоляване на отклоненията в поведението, предотвратяване на бъдещи нарушения и интеграция в обществото.

В броя на малолетните и непълнолетните лица с наложени възпитателни мерки се включват всички малолетни и непълнолетни нарушения, спрямо които са наложени възпитателни мерки съгласно ЗБППМН. С оглед на деянието може да се наложи **повече от една** възпитателна мярка с изключение на възпитателните мерки „настаняване в СПИ“ и „настаняване във ВУИ“.

В броя на малолетните и непълнолетните лица, пострадали от престъпления, се включват лицата, пострадали от различни видове престъпления по местоизвършване на деянието, а не по местоживееене на лицата.

Допълнителна информация относно методологията и данните от наблюдението за дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е публикувана на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg>), раздел „Правосъдие и престъпност“, както и в Информационна система ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=63).